

LEADER Netwerk Nederland

LEADER:

**al meer dan 30 jaar een sterk instrument
om samen te werken aan de kracht en pracht
van het Nederlandse platteland**

Aanpak van onderaf werkt!

Sinds 1991 bewijst de LEADER-methode haar bestaansrecht en succes. Een methode waarbij direct betrokkenen van onderop, gebiedsgericht samenwerken om te komen tot integrale, innovatieve en vooral concrete oplossingen. Zo ontstaan er breed gedragen initiatieven die de vitaliteit van de lokale gemeenschap verbeteren en bijdragen aan een duurzame lokale economie. Een aanpak die, in het licht van de actuele uitdagingen, nu meer dan ooit nodig is voor een toekomstbestendige landbouw en een vitaal platteland.

LEADER als vliegwiel

LEADER fungeert als vliegwiel en heeft een aanzienlijk multipliereffect: één LEADER-euro genereert gemiddeld tussen de 5 en 10 euro aan lokale investeringen. Het werken met de LEADER-methode leidt niet alleen tot publieke en private investeringen maar ook tot nieuwe werkgelegenheid en bedrijvigheid. En het werkt als een katalysator voor sociaal kapitaal (directe betrokkenheid van burgers, zelf-organiserend vermogen, opbouw lokale kennis, (sociale) innovatie en duurzame gebiedsnetwerken).

Europa dichterbij de burger

Bij de LEADER-methode is de lokale burger rechtstreeks betrokken en mag zelf vorm en uitvoering geven aan het programma. De doe-democratie in optima forma! LEADER houdt in: lokale/regionale problemen en uitdagingen lokaal/regionaal aanpakken en oplossen, mét alle betrokkenen, publiek en privaat.

DE LEADER METHODE

De LEADER-methode is een gebiedsgerichte, integrale, bottom-up werkwijze.

Een groep mensen uit het gebied, geselecteerd/geworven op persoonlijke titel en op basis van hun netwerk en kennis, stelt samen met andere betrokkenen in het gebied een Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS) op en voert deze ook uit. Deze Lokale Actie Groep (LAG) bestaat voor minimaal 51% uit private personen.

De LAG gaat actief op zoek naar ideeën en initiatieven 'van onderop' die bijdragen aan die strategie en denkt mee bij de ontwikkeling van die ideeën tot LEADER-waardige projecten. De LAG selecteert uiteindelijk de projecten die een financiële bijdrage krijgen.

De LAG zorgt er ook voor dat de opgedane kennis en goede praktijken worden gedeeld.

LEADER-waardig zijn projecten die:

- aansluiten bij de strategie
- bottom-up tot stand zijn gekomen
- innovatief zijn
- integraal zijn (meerdere thema's/sectoren met elkaar verbinden)
- een voorbeeldfunctie vervullen en overdraagbaar zijn
- samenwerking bevorderen (lokaal, interregionaal of (inter)nationaal)

Next Level met LEADER

LEADER als broedplaats en schatkamer van plattelandsontwikkeling

Landbouw en platteland staan voor een veelheid aan grote en onderling vaak samenhangende opgaven en uitdagingen. Veel hiervan vragen om een gebiedsgerichte aanpak. De LEADER-methode is hiervoor bij uitstek het geschikte instrument: door middel van een gebiedsproces wordt een breed gedragen Lokale Ontwikkelingsstrategie ontwikkeld én door het gebied zelf uitgevoerd. Dit stelt lokale actoren in staat om een brede waaier aan concrete initiatieven te verwezenlijken die de kracht en pracht van het Nederlandse platteland versterken.

Hoe halen we er nog meer uit: breder zaaien en meer oogsten

Het bekende LEADER-logo, dat door heel Europa bij inmiddels honderdduizenden projecten te vinden is, representeert een kiemend zaadje. In Nederland hebben we met een relatief beperkt budget al veel kunnen zaaien en tot ontwikkeling helpen brengen, dankzij grote inzet en passie voor het instrument in de gebieden.

In ruim 30 jaar zijn er niet alleen veel inspirerende projecten gerealiseerd, er zijn ook netwerken opgebouwd en er is kennis ontwikkeld, ook op nationaal niveau. Kennis die door samenwerking tussen gebieden snel en local2local gedeeld en verspreid kan worden.

In gebieden waar LEADER een stevig programma vormt met voldoende professionele ondersteuning, zien we dat die inzet en passie serieuze impact kan genereren, die meer dan evenredig toeneemt met de omvang van het programma.

We zijn er klaar voor!

De LEADER-gebieden in Nederland zijn er klaar voor om ook in de nieuwe periode van LEADER een krachtig programma te maken om daarmee haar volledige potentie te benutten ten dienste van een sterk, vitaal en leefbaar platteland.

Wat is daar voor nodig?

1. LEADER voor **alle plattelandsgebieden in Nederland** toegankelijk maken.
2. Elk LEADER gebied beschikt over **voldoende kritische financiële massa**, dat wil zeggen een budget van minimaal € 2 miljoen aan publieke middelen, zodat voldoende professionele ondersteuning kan worden gewaarborgd en echte impact kan worden bereikt.
3. Een krachtig programma vraagt om een serieus budget. Voor Nederland als geheel moet op basis van beide voorgaande punten **tenminste € 150 miljoen aan publieke middelen** beschikbaar komen.
4. Uit de middelen van de nieuwe Europese begroting wordt tenminste € 75 miljoen gelabeld voor LEADER. Lidstaat Nederland zorgt er voor dat elke Europese euro wordt **verdubbeld** met nationale cofinanciering (provincies + gemeenten + waterschappen).
5. Daarnaast moeten mogelijkheden om andere provinciale en lokale plattelandsmiddelen via LEADER **gebundeld** in te zetten meer worden benut.
6. Er komt **voldoende landelijke ondersteuning** beschikbaar om de verdere professionalisering en versterking van de rol voor de LAG's in gebiedsactivering, kennisdeling, deskundigheidsbevordering en de selectie en beoordeling van aanvragen, gestalte te kunnen geven.
7. En ... we roepen iedereen op zich hard te maken voor het **behoud van het huidige LEADER-logo**: er is geen symbool dat krachtiger uitdrukking geeft aan de Europese visie om lokale actoren zelf de regie te laten voeren over de toekomst van hun eigen platteland.

Meer informatie over
LEADER en het LEADER
Netwerk Nederland

Deze position paper weerspiegelt de visie en de voorstellen van het LEADER Netwerk Nederland (LNN). LNN is het samenwerkingsverband van de huidige 31 LEADER-gebieden. Samen omvatten zij twee-derde van het Nederlandse platteland en ruim 5 miljoen inwoners.